

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนอมราวินทยาภูมิ

จตุรงค์ วงษ์ปาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สิงหาคม 2549

ISBN 974-429-508-2

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM IN HEALTH EDUCATION AND PHYSICAL
EDUCATION ON TAKRAW FOR SECONDARY SCHOOL STUDENTS : A CASE STUDY
AT AMARAVITTHAYAPHOOM SCHOOL

JATTURONG WONGPAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements for the
Master of Education Degree in Curriculum and Instruction
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

August 2006

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา : กรณีศึกษา
โรงเรียนอมราวินยาภูมิ

โดย นายจตุรงค์ วงษ์ปาน

สาขา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ดร.กิริติ ศรีวิเชียร) ประธานกรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง) กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี) กรรมการ

.....
(ดร.ปฐมพงษ์ สุภเลิศ) กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิทย์ เข็ชรทอง) อธิการบดี

สิงหาคม พ.ศ. 2549

จัดรงค์ วงษ์ปาน. (2549). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนอมราวินทยาภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี.

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอมราวินทยาภูมิ 2) หาประสิทธิผลของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอมราวินทยาภูมิ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ใช้ในการสำรวจความต้องการของท้องถิ่น ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 8 คน ประชากรที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอมราวินทยาภูมิ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 19 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง ใช้เวลาทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบด้วย t - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอมราวินทยาภูมิ ที่มีคุณภาพในระดับดี
2. หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอมราวินทยาภูมิ มีประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนมีผลการเรียนรวมผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 70

Jatturong Wongpan. (2006). **The Development of Local Curriculum in Health Education and Physical Education on Takraw for Secondary School Students : A Case Study at Amaravitthayaphoom School.** Master Thesis, M.Ed. (Curriculum and Instruction). Phranakhon Si Ayuthaya : Phranakhon Si Ayuthaya Rajabhat University.
Advisor Committee : Assistant Professor Dr.Wicha Suangsaweang,
Assistant Professor Dr.Charoen Sanpakdee.

ABSTRACT

The purposes of this research were to : 1) develop a local curriculum in Health Education and Physical Education on Takraw for secondary students at Amaravitthayaphoom School, and 2) investigate the efficiency of the curriculum for the students at Amaravitthayaphoom School.

The sample groups comprised 9 foundation education school committee, 8 parents of Mattayomsuksa 3 students, and 8 students in the first semester of academic year 2005. The population for the experiment were 41 students who studied in Mattayomsuksa 3 students in the first semester of academic year 2005. The research instruments included the local curriculum in Health Education and Physical Education for Mattayomsuksa 3 students at Amaravitthayaphoom School, 19 lesson plans, and a 20 - item test. The subject was taught by the researcher for 10 weeks, 2 days a week, and 1 hour a day. Statistical analysis was performed in terms of percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test.

The research results revealed the following :

1. The local curriculum of Health Education and Physical Education on Takraw for Mattayomsuksa 3 students at Amaravitthayaphoom School was developed to a high-quality level.
2. The local curriculum of Health Education and Physical Education on Takraw met the criteria stated. The posttest scores were higher than the pretest scores, and the average score was over 70 percent.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจากอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ แสนภักดี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ด้วยความเมตตาตลอดเวลา ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.กิริติ ศรีวิเชียร ที่ให้ความกรุณาแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในคณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ให้ความกรุณาแนะนำสิ่งที่มีประโยชน์ในการวิจัย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยจนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ นางพวงศรี ประณีตพลกรัง ข้าราชการครู ค.ศ.3 ครูเชี่ยวชาญ (ระดับ 9) สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตอ่างทอง นายวิทเวช วงศ์เพม ข้าราชการครู ค.ศ.3 ครูชำนาญการพิเศษ (ระดับ 8) สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตอ่างทอง นางสุกัญญา ผู้สำราญ รองผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 3 วัดชัยมงคล จังหวัดอ่างทอง นางสาวณนา หัตถ์เทียม ศึกษาานิเทศก์ ศึกษาานิเทศก์ กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตร สพท.อ่างทอง นายเสนาะ อ่ำไพ ศึกษาานิเทศก์ สพท.อ่างทอง ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการทำงานวิจัยครั้งนี้พร้อมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอขอบพระคุณ นางอมรรัตน์ชนัน นิสะโสกะ ครูใหญ่โรงเรียนอมราวินิจฉัย และ คณะครูโรงเรียนอมราวินิจฉัยทุกท่านที่ให้กำลังใจ ให้ความร่วมมือ ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการทำงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ สาขาหลักสูตรและการสอน รุ่นที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทุกคนที่เป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสงวน - คุณแม่บังอร วงษ์ปาน และบุคคลในครอบครัวทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจ และช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์มาตลอดจนทำให้ประสบความสำเร็จมาจนถึงวันนี้

จตุรงค์ วงษ์ปาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	10
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.....	44
ข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลตำบลศาลเจ้าโรงทอง.....	51
ความรู้เกี่ยวกับตะกร้อ.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
สรุปแนวคิดและหลักการที่นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 73
	ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการของท้องถิ่น..... 73
	ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา..... 75
	ขั้นที่ 3 การจัดทำหลักสูตรฉบับร่าง..... 76
	ขั้นที่ 4 การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร..... 78
	ขั้นที่ 5 การทดลองใช้หลักสูตร..... 80
	ขั้นที่ 6 การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตร..... 81
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 83
	ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น..... 83
	ตอนที่ 2 ผลการหาประสิทธิผลของหลักสูตรท้องถิ่น..... 100
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 103
	สรุปผลการวิจัย..... 103
	อภิปรายผล..... 106
	ข้อเสนอแนะ..... 110
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ตะกร้อ.....	121
ภาคผนวก ข เอกสารประกอบหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 19 แผน.....	129
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	310
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	314
ภาคผนวก จ แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร.....	316
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้.....	321

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประวัติของผู้วิจัย.....	327

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	สรุปการวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร.....	38
2	สรุปการวิเคราะห์กระบวนการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	70
3	ผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนอมราวินิจฉัย.....	84
4	ผลการวิเคราะห์เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอมราวินิจฉัย.....	85
5	ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนอมราวินิจฉัย.....	87
6	ผลการประเมินหลักการของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	89
7	ผลการประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	90
8	ผลการประเมินของเนื้อหาสาระของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	91
9	ผลการประเมินโครงสร้างของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	92
10	ผลการประเมินคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	93
11	ผลการประเมินอัตราเวลาเรียนของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	94
12	ผลการประเมินแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ผลการประเมินสื่อการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	96
14 ผลการประเมินแนวทางการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5).....	97
15 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ (ตามเกณฑ์ที่กำหนด IOC. \geq 0.5)	99
16 ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลัง การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ.....	101
17 ผลการรวมคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา เรื่อง ตะกร้อ.....	102

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 วัฏจักรของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสจ๊วต อุทรานันท์.....	22
2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์.....	24
3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ อมรา เล็กเริงสินธุ์.....	26
4 กระบวนการจัดทำหลักสูตรย่อยในระดับท้องถิ่นของ วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์.....	28
5 กระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องบุคคลสำคัญระดับท้องถิ่น ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	30
6 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ สำลี รักสุทธี.....	32
7 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ นิคม ชมพู่หลง.....	35
8 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์.....	39
9 สรุปรอบแนวคิดในการวิจัย.....	71